

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.10.2026

Kiviruukin lukion painotus 1.8.2027 lähtien

Valmistelijat / lisätiedot:
Metsola Maija
Tuulosniemi Susan
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Toisen asteen koulutuksen johtaja Paavola Jussi

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että 1.8.2027 toimintansa aloittavan Kiviruukin lukion painotus on tiede, teknologia ja yrittäjyys.

Käsittely

Päätös

Selostus

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 4 luvun 17 §:n 8 kohdan mukaan Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää lukioden opetussuunnitelmallisista painotuksista ja lukiolinjoista sekä opiskelijavalinnan perusteista.

Espoon lukioden painotukset, linjat ja erityiset koulutustehtävät

Kaikissa Espoon lukioissa on yleislinja, jonka lisäksi lukioilla on erilaisia painotuksia, linjoja sekä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämiä erityisiä koulutustehtäviä. Lukioden painotukset näkyvät esimerkiksi lukiokohtaisten opetussuunnitelmien paikallisten valinnaisten opintojaksojen määrässä. Painotuksiin ei ole erillisiä valintakriteereitä, toisin kuin lukioden linjoille ja erityisen koulutustehtävän lukioihin. Painotukseen ei siis haeta yhteishaussa erillisenä hakukohteenä.

Espoon lukioissa on seuraavat

1. Painotukset
Espoonlahden lukiossa kielten opetus
Etelä-Tapiolan lukiossa talous- ja yhteiskuntatieteellinen opetus
Kuninkaantien lukiossa informaatioteknologia ja media
2. Linjat
Haukilahden lukiossa urheilulinja
Matinkylän lukiossa kuvataidelinja
Mattlidens gymnasiumissa urheilulinja
Leppävaaran lukiossa urheilulinja
Otaniemen lukiossa teatterin ja median linja
Viherlaakson lukiossa kuvataidelinja

Etelä-Tapiolan lukiossa ja Mattlidens gymnasiumissa on kansainväliset IB-linjat

3. Erityiset koulutustehtävät

Otaniemen lukiossa matematiikka- ja luonnontiedelukio

Tapiolan lukiossa musiikkilukio.

Erityislukiossa opiskelijat voivat jättää pois joitakin valtakunnallisia pakollisia opintojaksoja ja valita tilalle lukion erityistehtävän mukaisia opintoja.

Kiviruukin lukiossa alkaa englanninkielinen lukiokoulutus syksyllä 2027, johon haetaan yhteishaussa omana hakukohteena.

Kiviruukin alueen vahvuudet ja omaleimaiset piirteet

Kiviruukin lukion painotuksen valmistelussa lähtökohtana on ollut hyödyntää Kiviruukin alueen vahvuuksia, joita on kuvattu alle.

Kiviruukista kiertotalouden keskittymä

“Kiviruukista kiertotalouden keskittymä” on ollut Espoon kaupungin kestävän kehityksen alueellinen kärkihanke, jossa Kiviruukkiin ollaan kehittämässä kiertotalouden, innovaatioiden, liiketoiminnan ja oppimisen keskittymä sekä yhteistyöverkosto. Alue keskittyy erityisesti tekstiiliin ja muovin kiertotalouden sekä kestävän ruokajärjestelmän toimintaedellytysten kehittämiseen.

Cleantech Garden

Kiviruukin lukio sijaitsee Cleantech Gardenin kampusalueella, josta on muodostumassa yritysten, tutkimuksen ja oppimisen keskus. Kiviruukin lukio on merkittävä toimija ja suunnannäyttäjä tässä kokonaisuudessa yhdessä Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen kanssa. Cleantech Gardenin kampuksen tavoitteena on koota Kivenlahteen samalle alueelle puhtaan teknologian johtavia yrityksiä sekä tutkimuksen ja koulutuksen pilotointiympäristöjä. Kampus tarjoaa lukiolle ainutlaatuisen mahdollisuuden verkostoitua kestävän tulevaisuuden ratkaisujen parissa toimivien asiantuntijoiden, yritysten ja organisaatioiden kanssa. Teemoina voivat olla esimerkiksi kestävä liikkuminen, kiertotalous ja hiilineutraali energiatalous.

VTT:n Bioruukki

Valtion teknillinen tutkimuskeskus on visionäärinen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiokumppani ja yksi Euroopan johtavista tutkimuslaitoksista. VTT Bioruukki tuottaa optimaalisia ratkaisuja varhaisista kehitysvaiheista lopputuotteisiin saakka, kun saman katon alla sijaitsee mallinnus- ja pilotointitiloja. VTT on tärkeä yhteistyökumppani samassa kiinteistössä ja naapurissa, kun näitä taitoja opetetaan lukiolaisille. Yhteistyö VTT Bioruukin kanssa tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuksia osallistua kokeiluihin, projekteihin ja kilpailuihin, joissa kehitetään tulevaisuuden ratkaisuja.

Green line

Kiviruukki kuuluu Suomen johtavaan vihreän kemian, puhtaan teknologian ja kiertotalouden keskittymään Green Lineen, joka tuo yhteen metroradan varrella olevat keskeiset yritykset, oppilaitokset, tutkimuslaitokset ja hubit kasvattaen alueen innovaatiokykyä, bisnestä ja tietotaitoa. Nämä tarjoavat lukuisia mahdollisuuksia opiskelijalle oppia painotuksen mukaisia tietoja ja taitoja.

Makerspace eli Ahjo

Ympäristö, kestävä kehitys, innovaatiot ja yrittäjyys ovat tärkeä osa uuden Kiviruukin lukion toimintaa. Lukioon valmistuu monipuolisia oppimisympäristöjä, esimerkiksi Makerspace-tila (Ahjo), jossa opitaan jalostamaan ideat sujuvasti fyysisiksi prototyypeiksi ja ratkaisuiksi esim. hyödyntäen 3D-tulostusta, laser- ja vinyylileikkausta, robotiikkaa ja elektroniikkaa. Tila palvelee useita oppiaineita ja ohjaa opiskelijoita oppiainerajat ylittäviin STEAM-projekteihin. STEAM-opinnoissa yhdistellään tiedettä, teknologiaa, tekniikkaa, taidetta ja matematiikkaa.

Valtakunnalliset lukiodiplomit vahvistavat Kiviruukin lukion painotusta

Lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan (2019) kirjatulla lukiodiplomeilla opiskelijalla on mahdollisuus osoittaa erityistä osaamistaan ja harrastuneisuuttaan pitkäkestoisen näytön avulla kahdeksassa oppiaineessa tai aineryhmässä. Syksystä 2027 lähtien lukio-opintonsa aloittavilta opiskelijoilta poistuvat kuvataiteen, musiikin ja liikunnan lukiodiplomit, koska näihin oppiaineisiin otetaan käyttöön ylioppilastutkinnon kokeet syksystä 2029 alkaen. Samalla käyttöön valmistellaan uusia sanataiteen, tiede ja teknologia -alan sekä yrittäjyyden lukiodiplomeja. Lukiodiplomijärjestelmän tavoitteena on jatkossa tarjota nykyistä vahvempi ja valtakunnallisesti yhdenmukaisempi näyttö opiskelijan erityisosaamisesta.

Kiviruukin lukiossa voi suorittaa uusia valtakunnallisia lukiodiplomeja tieteestä ja teknologiasta, yrittäjyydestä sekä sanataiteesta. Lukiodiplomien suorittaminen nivotaan keskeiseksi osaksi Kiviruukin tiede, teknologia ja yrittäjyys -painotusta.

Kiviruukin lukion painotuksessa yhdistyvät tiede, teknologia ja yrittäjyys

Kiviruukin lukio aloittaa toimintansa elokuussa 2027. Sen edeltäjä Espoon yhteislyseo on Espoon kaupungin päivälukioista ainoa, jolla ei ole painotusta, linjaa tai erityistehtävää.

Kiviruukin lukion painotus jakautuu polkuihin, joissa on tarjolla tiede-, teknologia- ja yrittäjyysopintoja. Opiskelija voi valita opintoja lukion aikana kiinnostuksensa ja vahvuksiensa mukaan. Opinnoissa voidaan muodostaa opiskelijatiimejä, joista osa keskittyy esim. tuotteen mallintamiseen ja prototyypin luomiseen (tiede ja teknologia) ja osa opiskelijoista tuotteen myyntiin ja markkinointiin (yrittäjyys).

Runko painotuksen ohjelmaan tulee uusista lukiodiplomeista. Diplomipolut tekevät painotuksen näkyväksi opiskelijalle ja opiskelija voi rakentaa omista kiinnostuksenkohteista pidemmän kokonaisuuden, jossa hän voi syventyä valitsemiinsä teemoihin monipuolisesti ja laajasti.

Painotuksen keskiössä ovat oppiaineiden yhdistäminen ja monialainen yhteistyö lukion opetussuunnitelman laaja-alaisen taitojen tavoitteiden mukaisesti. Painotus ei ole vain matematiikkaa ja luonnontieteitä tai vain yrittäjyyttä, vaan mukana ovat vahvasti monipuolisen yleissivistyksen hankkiminen ja eri oppiaineet, esimerkiksi kuvataiteet, kielet, humanistiset tieteet ja ohjelmointi. Kiviruukin lukiossa ollaan poikkitieteellisen ajattelun ja oppiaineiden välisen yhteistyön ytimessä.

Kansainvälinen yhteistyö ja opintomatkat kuuluvat keskeisesti tähän kokonaisuuteen. Painotus tukee myös vuonna syksyllä 2027 käynnistyvää englanninkielistä lukiokoulutusta, jonka opiskelijat voivat hyödyntää painotuksen opintotarjontaa. Painotus voi toimia myös vetovoimatekijänä englanninkieliselle linjalle. Kansainvälisyydestä on lukioyhteisössä jo ennestään vahvaa osaamista, toimintaa ja näytöä.

I) Kiviruukin lukion painotuksen tiede- ja teknologiapolku
Kiviruukin lukion tiede- ja teknologiapolku tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden kasvaa tutkiviksi, luoviksi ja ratkaisukeskeisiksi osaajiksi, jotka osaavat yhdistää tieteellistä tietoa, teknologiaa ja käytännön tekemistä. Polku yhdistää lukio-opinnot tutkimiseen ja kokeilemiseen: opiskelijat tarkastelevat ilmiöitä, kehittävät omia ideoitaan, tekevät tutkimuksia ja rakentavat ratkaisuja ja prototyyppejä esimerkiksi ohjelmoinnin, robotiikan, elektroniikan, 3D-mallinnuksen, virtuaalitodellisuuden ja digitaalisen valmistamisen avulla.

Painotuksen tiede- ja teknologiapolulla opiskelija valitsee opintoja, joissa edetään ilmiöstä ideoinnin ja tutkimisen sekä kokeilun kautta prototyypin valmistamiseen ja soveltamiseen. Opinnoissa saadaan tutkimukseen perustuvaa tietoa ja päästään harjoittelemaan taitoja käytännössä esimerkiksi korkeakoulu- tai työelämäkumppaneiden sparrauksessa. Tiede ja teknologia -lukiodiplomi liitetään osaksi näitä opintoja.

Tiede- ja teknologiapolku voi yhdistyä yrittäjyyspolkuun (Opiskelija voi yhdistää tiede- ja teknologiapolun yrittäjyyspolkuun): tutkimuksesta tai ideasta syntynyttä ratkaisua voidaan kehittää edelleen tuotteeksi tai palveluksi sekä harjoitella sen kaupallistamista, markkinointia ja esittelyä.

II) Kiviruukin lukion painotuksen yrittäjyyspolku
Kiviruukin lukion yrittäjyyspolku tarjoaa opiskelijoille ainutlaatuisen mahdollisuuden kasvaa yrittäjämäiseksi ajattelijaksi, joka osaa tarttua tilaisuuksiin, ratkaista ongelmia ja rakentaa omannäköistään tulevaisuutta. Polku yhdistää lukio-opinnot käytännön tekemiseen: opiskelijat suunnittelevat omia projekteja, kokeilevat liikeideoita, oppivat talouden ja markkinoinnin perusteita sekä työskentelevät tiimeissä aivan kuten oikeassa yritysmaailmassa. Yrittäjyyspolun opinnoissa tullaan tekemään yhteistyötä myös alueen yritysten kanssa. Yrittäjyyden valtakunnallinen lukiodiplomi liitetään osaksi yrittäjyyspainotusta. Tiede- ja teknologian polku kulkee yrittäjyysopintojen polun rinnalla ja tarjolla on osittain yhteisiä sisältöjä ja opintojaksoja.

Kiviruukin lukio on painotuksen lisäksi vahva yleislukio, jossa kaikilla on mahdollisuus kokeilla, yhdistellä ja syventyä opintoihin omien kiinnostuksenkohteidensa mukaan. Kiviruukin lukiossa opiskelija ei ainoastaan opiskele tiedettä, teknologiaa tai yrittäjyyttä erillisinä asioina vaan yhdistää niitä ja vie omia ideoita käytäntöön.

Kustannusvaikutukset

Lukion painotukseen liittyvät paikalliset valinnaiset opintojaksot toteutetaan lukion omien määrärahojen puitteissa, joten painotuksesta ei ole kustannusvaikutuksia.

Lukion painotus ei myöskään vaikuta koulutuksen järjestäjän saamaan valtionosuusrahoitukseen.

Asian valmistelu

Kiviruukin lukion painotuksen suunnittelussa on huomioitu Espoon muiden lukioiden nykyiset painotukset, linjat ja erityiset koulutustehtävät. Asiasta on keskusteltu lukioiden rehtoreiden kanssa lukiokoulutuksen johtoryhmässä 3.6.2026.

Espoon yhteislyseon henkilöstön kanssa on käsitelty painotusta 8.5.2026, 12.5.2026 ja 6.10.2026. Henkilöstö puoltaa painotukseksi tiede-, teknologia- ja yrittäjyyspainotusta.

Espoon yhteislyseon opiskelijakunnan hallitus on 7.10.2026 antanut lausunnon painotuksesta. Opiskelijakunnan hallitus katsoo, että painotus on sopiva, kunhan Kiviruukin lukio sen ohella tulee pysymään vahvana yleislukiona.

Henkilöstön ja opiskelijakunnan hallituksen lausunnot ovat oheismateriaalina.

Nuorisovaikutusten arviointi

Kiviruukin lukion painotus monipuolistaa Espoon lukioihin hakevien nuorten valinnanmahdollisuuksia sekä vahvistaa lukion opetussuunnitelman mukaista laaja-alaista opiskelua, lukiodiplomien suorittamista, matemaattisluonnontieteellisten aineiden opiskelua ja yrittäjyyskasvatusta. Painotukseen keskeisesti sisältyvä yhteistyö alueen eri toimijoiden kanssa tukee myös opiskelijoiden jatko-opintojen suunnittelua, työelämätaitojen kehittymistä sekä yrittäjämäisen toimintatavan omaksumista.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Espoon yhteislyseon henkilöstön lausunto painotuksesta
- Ei julkaista, Espoon yhteislyseon OPKHn lausunto Kiviruukin lukion painotuksesta (sisältää henkilötietoja)
- Espoon yhteislyseon OPKHn lausunto Kiviruukin lukion painotuksesta

Tiedoksi